

LV 5: Sintaksa i osnovni elementi HTML-a

Šiletić Teo, 3.C

PRIPREMA ZA VJEŽBU

Odgovorite na pitanja pisano u bilježnicu

1. Objasnite kraticu html. Za što se koristi taj jezik?

HTML je kratica za HyperText Markup Language. To je standardni jezik za izradu i oblikovanje web-stranica. HTML se koristi za strukturiranje sadržaja na webu, omogućujući definiranje elemenata poput naslova, paragrafa, linkova, slika i tablica. Web-preglednici čitaju HTML kod i prikazuju ga kao web-stranice.

2. Što se pomoću html-a opisuje i što on govori pregledniku?

Pomoću HTML-a opisuju se struktura i sadržaj web-stranice. HTML pregledniku govori kako treba prikazati različite elemente stranice. Svaki element u HTML-u definiran je pomoću oznake (tag), koja daje pregledniku informacije o tome što određeni sadržaj predstavlja.

3. Nabrojite pet editora html-a koji se mogu koristiti za stvaranje mrežnih stranica. Koji naziv obično pridružujemo osnovnoj html stranici?

Pet popularnih editora za HTML koje možete koristiti za stvaranje mrežnih stranica su: Visual Studio Code, Sublime Text, Atom, Notepad++, Adobe Dreamweaver. Naziv koji se obično pridružuje osnovnoj HTML stranici je "index.html". To je standardni naziv za početnu stranicu web-mjesta jer ga preglednici automatski prepoznaju kao glavnu stranicu kada se otvori direktorij.

IZVOĐENJE VJEŽBE

1. Osnovni dijelovi html dokumenta

A. Ispunite tablicu sa objašnjenjima vezano uz navedenu oznaku

Element	Značenje i primjena
<!DOCTYPE html>	Oznaka određuje verziju HTML-a koju preglednik treba koristiti, obično HTML5.
<html>	Oznaka označava početak i kraj HTML dokumenta te obuhvaća cijeli sadržaj stranice.
<head>	Oznaka sadrži meta-informacije o stranici, poput stilova, skripti i naslova.
<title>	Oznaka definira naslov stranice koji se prikazuje u pregledniku ili pretraživaču.
<body>	Oznaka obuhvaća sav vidljivi sadržaj stranice, uključujući tekst, slike i druge elemente.
<h1>-<h6>	Ove oznake definiraju naslove na stranici, gdje je <h1> najveći, a <h6> najmanji.
<p>	Oznaka definira paragraf teksta unutar tijela stranice.

B. Skicirajte osnovu strukturu HTML stranice (pomoć). Označite dio čiji sadržaj preglednik prikazuje.

```
<!DOCTYPE html>

<html>

  <head>

    <title>Naslov stranice</title>

  </head>

  <body>

    <h1>Glavni naslov</h1>

    <p>Ovo je paragraf teksta koji će korisnik vidjeti na stranici.</p>

  </body>

</html>
```

Preglednik prikazuje sav sadržaj unutar <body> oznake, poput naslova, paragrafa i ostalih elemenata koji su vidljivi korisniku.

C. Objasnite čemu u html elementima služe atributi i gdje se pišu.

Atributi u HTML-u služe za dodavanje dodatnih informacija o elementu i pišu se unutar otvarajuće oznake. Imaju oblik ime="vrijednost".

D. Istražite i objasnite kako se u pregledniku može vidjeti html kod neke mrežne stranice (bar dva načina).

Dva načina za pregled HTML koda stranice:

1. Desni klik > "View Page Source": Prikazuje cjelokupni HTML u novoj kartici.
2. Desni klik > "Inspect": Otvara alat za razvojne programere, gdje možete pregledati HTML uživo.

Oba pristupa omogućuju uvid u HTML kod stranice.

2. HTML elementi

A. Što podrazumijeva pojam ugnježdivanja html elemenata? Navedite primjer.

Ugnježdivanje HTML elemenata podrazumijeva umetanje jednog HTML elementa unutar drugog, čime se stvara hijerarhijska struktura. Na primjer:

```
<div>

  <h1>Naslov</h1>

  <p>Ovo je paragraf unutar diva.</p>

</div>
```

U ovom primjeru, <h1> i <p> su ugniježdjeni unutar <div> elementa.

**B. Čemu služi element
? Što znači da je to prazan element?**

Element `<br>` koristi se za umetanje prekida reda u tekstu, omogućujući prijelaz u novi red bez započinjanja novog paragrafa. Prazan element znači da ne zahtijeva zatvarajuću oznaku; `<br>` se piše samo kao `<br>`.

C. Što preglednik automatski dodaje kod pisanja zaglavlja?

Preglednik automatski dodaje margine i prostor između elemenata zaglavlja (poput `<h1>`, `<h2>`, itd.), što pomaže u strukturi i čitljivosti stranice.

D. Zašto je važno koristiti elemente zaglavlja?

Elementi zaglavlja su važni jer pomažu u organizaciji sadržaja, poboljšavaju čitljivost, a također su korisni za SEO (optimizaciju za tražilice), jer pretraživači koriste zaglavlja za razumijevanje strukture i važnosti informacija na stranici.

E. Što preglednik automatski dodaje kod korištenja elementa `<p>`?

Preglednik automatski dodaje margine (gore i dolje) oko `<p>` elemenata, stvarajući razmak između paragrafa i drugih elemenata.

F. Čemu služi i kako se ispisiuje `<hr>` element?

Element `<hr>` služi za umetanje horizontalne linije koja razdvaja sadržaj na stranici, vizualno označavajući promjenu teme ili sekcije. Ispisuje se jednostavno kao `<hr>`.

G. Objasnite `<pre>` element.

Element `<pre>` koristi se za prikazivanje unaprijed formatiranog teksta, čime se očuva razmak, uvlake i novi redovi onako kako su napisani u HTML-u. To je korisno za prikazivanje koda ili drugih oblika teksta koji zahtijevaju točno formatiranje.

3. Atribut style

Čemu služi atribut style?

Atribut `style` u HTML-u služi za primjenu inline CSS stilova direktno na HTML element. Omogućuje vam da odredite specifične stilove, poput boje, veličine, fonta, margina i drugih CSS svojstava, za taj element.

Ispunite tablicu:

Ime svojstva	Značenje, moguće vrijednosti
<code>background-color</code>	Postavlja boju pozadine elementa i može imati vrijednosti kao što su nazivi boja (red), heksadecimalne vrijednosti (<code>#ff0000</code>), RGB (<code>rgb(255, 0, 0)</code>), ili RGBA (<code>rgba(255, 0, 0, 0.5)</code>).
<code>color</code>	Definira boju teksta unutar elementa s mogućim vrijednostima poput naziva boja, heksadecimalnih vrijednosti, RGB ili RGBA.
<code>font-family</code>	Određuje tipografski font za tekst unutar elementa, koristeći specifična imena fontova (Arial, Times New Roman) ili generičke obitelji (serif, sans-serif).
<code>font-size</code>	Postavlja veličinu fonta za tekst unutar elementa, koristeći jedinice kao što su pikseli

	(16px), em (1.5em), rem (1rem), ili postotci (100%).
text-align	Određuje poravnavanje teksta unutar elementa s mogućim vrijednostima left, right, center, ili justify.

4. HTML oblikovanje – elementi koji ispisuju posebne oblike teksta

<b> - podebljani tekst

<strong> - važan tekst

<i> - ukošeni tekst

<em> - naglašeni tekst

<mark> - označeni tekst

<small> - umanjeni tekst

<del> - obrisani tekst

<ins> - ubačeni tekst

<sub> - indeks

<sup> - potencija

5. Praktičan rad

Napravite mrežu stranicu za odabranog pjesnika, pjevača ili grupu.

Mrežna stranica je podijeljena:

1. nekoliko detalja iz života autora (tekst od 4-5 odlomaka, na hrvatskom jeziku). Tekst treba biti oblikovan u odlomke, sa naslovom i podnaslovima. Tekst treba sadržavati dijelove koji su podebljani i dijelove koji su pisani ukošeno. Mrežna stranica treba imati neku pozadinsku boju, no tekst na njoj treba biti čitljiv. Kod ispisa teksta treba koristiti i druge boje osim crnog i bijelog teksta.

2. naslove i tekstove najmanje tri odabrane pjesme. Pjesme trebaju biti prikazane u obliku strofa. Tekst ne mora biti na hrvatskom jeziku.

3. prvi i drugi dio stranice treba odvojiti vodoravnom linijom.

Miroslav Krleža

Životopis

Miroslav Krleža rođen je u **Zagrebu** u građanskoj obitelji niže-srednjega socijalnoga statusa (*razdoblje opisano u dojmivijoj prozi "Djetinjstvo u Agramu"*), 1893. godine. Pohađao je Klasičnu gimnaziju u Zagrebu i završio ju 1909. godine.

Pohađa vojnu kadetsku školu u **Pečuhu**, te neposredno uoči Prvoga svjetskog rata, u doba Balkanskih ratova, pod utjecajem jugoslavenske integralističke ideologije bježi u Srbiju. Godine 1913. prekida vojni studij u peštanskoj Ludovicejskoj akademiji.

Preko Pariza i Soluna dolazi u Srbiju s nakanom da bude dobrovoljac u srpskoj vojsci. Osumnjičen je kao špijun i srbijanske ga vlasti protjeruju. Vraća se u Austro-Ugarsku i u Zemunu biva uhićen na osnovi tjeralice Ludoviceuma.

Godine 1915. mobiliziran je kao domobran i poslan na bojišnicu u **istočnoj Europi (Galicija)** gdje doživljava Brusilovljevu ofenzivu. Na bojištu je kratko vrijeme, a ostatak rata provodi po vojnim bolnicama i toplicama zbog slaboga zdravstvenog stanja, a i objavljuje prve književne i novinske tekstove.

Odabrane pjesme

1. Crno umorno popodne

Popodne je danas crno, umorno,
po dvoru pada mrak i plaču modre sjene,
kopije pogleda mog o sive se lomi stijene.
Kopije pogleda mog se lomi o stijene sive,
čadave, crne i tužne, bez perspektive.
Svjetiljka šumi i bolesni ginu glasovi ptica,
u povorci plaču umorni večernji časovi i pada tmica.

2. Jesenja samoća

Sve više sam, sve lude sam, sve tuđe i sve tužnije,
sve tamnije, sve sramnije, sve biva ružnije.

sve tamnije, sve sramnije, sve biva ružnije.

Sve hladnije, sve gadnije, sve ledenije,
samoća prazna, jesenja, a biva sve jesenije.

3. Dan crvenih oblaka

Danas je crvenih oblaka svečani dan,
i danas vatrena glazba u peći radosno igra,
i neke čudne ptice danas pjevaju.
Sijevaju danas žuti kolobari.
Konobari stoje u kavani, umorni i tužni,
pa se čini da je sve san.
Danas je crvenih oblaka svečani dan!

```
<!DOCTYPE html>
```

```
<html lang="hr">
```

```
<head>
```

```
  <meta charset="UTF-8">
```

```
  <meta name="viewport" content="width=device-width, initial-scale=1.0">
```

```
  <title>Vladislav S. Ružička</title>
```

```
  <style>
```

```
    body {
```

```
      background-color: #f0f8ff; /* Svijetla plava pozadina */
```

```
      color: #333; /* Tamna boja teksta */
```

```
      font-family: Arial, sans-serif;
```

```
      line-height: 1.6;
```

```
    }
```

```
h1 {
    color: #2e8b57; /* Zeleni naslov */
}
h2 {
    color: #8b4513; /* Smeđi podnaslov */
}
.bold {
    font-weight: bold; /* Podebljano */
}
.italic {
    font-style: italic; /* Ukošeno */
}
hr {
    border: 1px solid #ccc; /* Svijetlosiva linija */
    margin: 20px 0; /* Razmak iznad i ispod linije */
}
.song-title {
    color: #8a2be2; /* Plava boja za naslove pjesama */
}
</style>
</head>
<body>
    <h1>Miroslav Krleža</h1>

    <h2>Životopis</h2>

    <p>Miroslav Krleža rođen je u <span class="bold">Zagrebu</span> u građanskoj obitelji niže-
srednjega socijalnoga statusa<span class="italic">(razdoblje opisano u dojmljivoj prozi "Djetinjstvo u
Agramu")</span>, 1893. godine. Pohađao je Klasičnu gimnaziju u Zagrebu i završio ju 1909.
godine.</p>

    <p>Pohađa vojnu kadetsku školu u <span class="bold">Pečuhu</span>, te neposredno uoči
Prvoga svjetskog rata, u doba Balkanskih ratova, pod utjecajem jugoslavenske integralističke
ideologije bježi u Srbiju. Godine 1913. prekida vojni studij u peštanskoj Ludovicejskoj akademiji.</p>
```

<p>Preko Pariza i Soluna dolazi u Srbiju s nakanom da bude dobrovoljac u srpskoj vojsci. Osumnjičen je kao špijun i srbijanske ga vlasti protjeruju. Vraća se u Austro-Ugarsku i u Zemunu biva uhićen na osnovi tjeralice Ludoviceuma.</p>

<p>Godine 1915. mobiliziran je kao domobran i poslan na bojišnicu u istočnoj Europi (Galicija) gdje doživljava Brusilovljevu ofenzivu. Na bojištu je kratko vrijeme, a ostatak rata provodi po vojnim bolnicama i toplicama zbog slaboga zdravstvenog stanja, a i objavljuje prve književne i novinske tekstove.</p>

<hr>

<h2>Odabrane pjesme</h2>

<h3 class="song-title">1. Crno umorno popodne</h3>

<p>Popodne je danas crno, umorno,</p>
<p>po dvoru pada mrak i plaču modre sjene,</p>
<p>koplje pogleda mog o sive se lomi stijene.</p>
<p>Koplje pogleda mog se lomi o stijene sive,</p>
<p>čađave, crne i tužne, bez perspektive.</p>
<p>Svjetiljka šumi i bolesni ginu glasovi ptica,</p>
<p>u povorci plaču umorni večernji časovi i pada tmica.</p>

<h3 class="song-title">2. Jesenja samoća</h3>

<p>Sve više sam, sve luđe sam, sve tuđe i sve tužnije,</p>
<p>sve tamnije, sve sramnije, sve biva ružnije.</p>
<p>Sve hladnije, sve gadnije, sve ledenije,</p>
<p>samoća prazna, jesenja, a biva sve jesenije.</p>

<h3 class="song-title">3. Dan crvenih oblaka</h3>

<p>Danas je crvenih oblaka svečani dan,</p>
<p>i danas vatrena glazba u peći radosno igra,</p>
<p>i neke čudne ptice danas pjevaju.</p>

<p>Sijevaju danas žuti kolobari.</p>

<p>Konobari stoje u kavani, umorni i tužni,</p>

<p>pa se čini da je sve san.</p>

<p>Danas je crvenih oblaka svečani dan!</p>

</body>

</html>